

Aftenposten, 14. mars 1991

DEN NÆRINGSPOLITISKE UTFORDRINGEN: VI KAN HVIS VI VIL!
Av statsminister Gro Harlem Brundtland

Arbeidsløsheten er altfor høy, og Regjeringen setter alt inn på å få ledigheten ned. Dette er en utfordring som må møtes med en samlet politikk, hvor løsningene på de aktuelle, akutte problemene må peke fremover mot økt verdiskapning og økt sysselsetting på lengre sikt.

Det er nå viktig å utnytte de nye mulighetene som den høyere offentlige aktivitet på ulike områder gir til økt sysselsetting på kort sikt, slik Regjeringen har lagt til rette for gjennom budsjettoplegget for 1991. Men sysselsettingen må i tillegg fremmes på måter som styrker norske bedrifter i deres møte med nye konkurransevilkår i 90-årene. Her må vi dessuten ha klart for oss den viktige målsettingen å styrke fastlandsøkonomien, for å redusere avhengigheten av petroleumsinntektene. Vårt land er rikt utstyrt fra naturens hånd, og har store muligheter. Det er disse vi nå må greie å utnytte enda bedre. Da trenger vi en felles strategi og et bredt samarbeid for å løse oppgavene.

Dette var bakgrunnen for at Arbeiderpartiet og Landsorganisasjonen i slutten av januar nedsatte en næringspolitisk arbeidsgruppe, under ledelse av Gunnar Berge. Statistikkene er ikke bare hyggelig lesning og situasjonen for norsk arbeids- og næringsliv er alvorlig. Gruppen fikk derfor et bredt mandat og samtidig en meget stram tidsfrist. Resultatet forelå sist mandag, da gruppen la fram en rekke aktuelle næringspolitiske tiltak som Regjeringen nå skal arbeide videre med.

Tiltakene spenner over et bredt felt. Kostnadsnivået må holdes under kontroll; avtaleforholdet overfor våre viktigste handelspartnere må fornyes for å møte 90-årenes konkurransevilkår; det må satses enda sterkere på kompetanseøkning, forskning og produktutvikling; veinettet og kommunikasjonene må styrkes; de statlige finansieringsordningene overfor næringslivet må forbedres; og det må samarbeides bedre mellom arbeidsmarkedsetaten, næringslivet og utdanningssektoren - for å nevne noen av tiltakene innenfor denne samlede næringspolitiske pakken.

Spesiell oppmerksomhet er viet de små og mellomstore bedriftene, og innsatsen for å stimulere til nyskaping innenfor næringslivet. Utvalget foreslår her at Industribanken, Distriktenes Utbyggingsfond, Industrifondet og Småbedriftsfondet slås sammen og effektiviseres. Det foreslås en statlig nærings- og distriktsutviklingsbank. Forslaget imøtekommer et behov for fornyelse og forenkling som ikke minst næringslivet selv har signalisert. Siktemålet er å styrke brukervennligheten overfor bedriftene gjennom bedre samordning av de offentlige virkemidlene, samtidig som vi kan videreføre fylkenes viktige rolle i næringsutviklingen i distriktene.

Bakgrunnen for tiltakene er at vi trenger ny vekst i de konkurranseutsatte bransjene, både i regi av eksisterende bedrifter og ved at nye etableres og drives fram. Det er bare på den måten vi kan sikre det økonomiske grunnlaget for velferdssamfunnet og øke sysselsettingen. Norge er blant de land i verden som i størst grad baserer sin velstand på internasjonal handel. Skal vi få finansiert kjøp av viktige importvarer, som vi trenger til forbruk og investeringer, må vi derfor selv kunne tilby varer og tjenester som lar seg selge i konkurranse med utenlandske produsenter. Eller sagt med andre ord: På noen forretningsområder må norske bedrifter være blant de beste i verden. Og det finnes heldigvis mange av dem, innenfor industri, skipsfart og annen tjenesteyting.

Stadig hører vi om bedrifter og produkter som til fulle viser at "vi kan hvis vi vil".

For å få enda flere slike fram på banen og fremme denne konkurranseevnen, trenger vi samspill mellom offentlige myndigheter og bedriftslivet. Det er, når alt kommer til alt, ute i de enkelte bedriftene og lokalsamfunnene at produksjonen finner sted, og hvor grunnlaget legges for å kunne tilby produktene som kundene vil ha, til en pris de er villige til å betale. Av den grunn er da også den nære kontakt og dialog med partene i arbeids- og næringslivet av helt vesentlig betydning når vi skal søke svar på de utfordringene vi står overfor.

Berge-utvalget har gitt oss et godt grunnlag å arbeide ut fra, i kampen for å styrke verdiskapingen og sysselsettingen på kort og lang sikt. Mange er opptatt av en mer offensiv næringspolitikk. Rapporten vil være et viktig bidrag i den prosessen. Bare med en mer offensiv holdning, hvor samspillet mellom partene må være en viktig drivkraft, kan vi skape den optimismen, som også er helt nødvendig skal vi lykkes.